

AZ ADATVÉDELEM ELMÉLETE

I. FEJEZET AZ ADAT FOGALMA

1.

AZ ADAT HÉTKÖZNAPI FOGALMA

Az adat fogalma igen széles, felleltározhatatlan kört fog át. Általánosságban elmondható, hogy adatnak minősül minden információ, ismeret, látvány, következtetés, vélemény, állítás stb. függetlenül attól egyrészt, hogy az igaznak vagy hamisnak, objektívnek, vagy szubjektívnek minősül-e, másrészt pedig, hogy ahhoz kapcsolódik-e egyáltalán adathordozó, és ha igen, akkor milyen.

2.

AZ ADATOK CSOPORTOSÍTÁSA

2.1. Az adatok számos módon csoportosíthatók, a kialakított csoportokon belül pedig, alcsoportokba sorolhatók. Így például, megkülönböztethetünk személyekhez nem kapcsolódó (pld. csillagászati, geológiai, természeti, műszaki stb.) adatokat, valamint, személyekhez (azaz a természetes-, és a jogi személyekhez, illetve a jogi személyiség nélküli szervezetekhez stb.) kapcsolódó adatokat (továbbiakban: **Személyekhez Kapcsolódó Adat**).

2.2. A Személyekhez Kapcsolódó Adatokon belül, megkülönböztethetünk természetes személyekhez (azaz, az emberekhez) kapcsolódó adatokat (a továbbiakban: **Személyes Adat**) valamint a jogi személyekhez (azaz a gazdálkodó szervezetekhez, intézményekhez, hatóságokhoz stb.) illetve a jogi személyiség nélküli szervezetekhez kapcsolódó adatokat (továbbiakban: **Szervezeti Adat**.)

2.3. A Személyes Adatok körén belül, az adatok további csoportokba illetve alcsoportokba sorolhatók. Így például, megkülönböztethetünk, un. általános-, és különleges Személyes Adatokat, a különleges adatokon belül pedig, további alcsoportokként un. speciális (pld. genetikai, biometrikus, egészségügyi, bűnügyi, nemzetbiztonsági, honvédelmi stb.) Személyes Adatokat.

3.

A SZEMÉLYES ADAT FOGALMA

3.1. A Személyes Adatnak minősül a természetes személyre vonatkozó bármely információ. Azaz minden olyan adat, amely egy természetes személlyel – függetlenül attól, hogy él-e, vagy már elhunyt - kapcsolatba hozható.

3.2. A Személyes Adatok köre szintén felleltározhatatlan, ezért az alábbiakban – a jelen fejezet 2.3. sz. alpontjában említett csoportosításban - példa jelleggel megemlítek néhány személyes adatot.

3.3. Általános Személyes Adat:

A név, a születési adatok, a lakcím adatok, a foglalkozásra, a végzettségre, a képzettségre, a beosztásra és a munkahelyre vonatkozó adatok, az életrajzi adatok, a vagyonra, a tulajdonjogra, a keresetre, a havi jövedelemre, a nyugdíjra, a bankszámlaszámra, és annak forgalmára vonatkozó adatok, a családi állapotról, eltartottakra, képmásra, hangfelvételre, tanúvallomásra vonatkozó adatok, a hang és képfelvétel során elhangzó, látható kijelentés, kifejezés, vélemény és esemény, továbbá az olvasott irodalomra, az olvasási szokásokra, a vásárlási és üdülési szokásokra, az internetes oldalak felkeresésére, a telefon híváslistákra vonatkozó adatok, a telefonszám, az e-mail, IP, és a weboldalcím, az

online csatolmányok (fénykép, komment), a szakvélemények (pld. grafológiai szakvélemény), az adósmínősítések, a bizonyítványok, a tények (pld. közérdekű bejelentés megtétele), a vizsgadokumentumok, az etikai bizottsági döntés (pld. fegyelmi határozat), a festmény, a kép, a rajz, az okmány-adatok stb.

3.4. Különleges Személyes Adat:

A faji eredet, a nemzetiséghez való tartozás, a politikai álláspont és vélemény, a pártállás, a vallás, a világnézeti meggyőződés, az érdekképviselői szervezeti tagság (pld. szakszervezeti tagság), a szexuális beállítottság és a szexuális élet, az egészségi állapot, az egészségi adat (pld. a szedett gyógyszerekre vonatkozó adat, szenvedélyre utaló adat stb.) a genetikai adat, a biometrikus azonosító, és az egyéb biometrikus adat, a bűnügyi személyes adat (pld. a büntetett előélet fennállásának a ténye, foglalkozástól való eltiltás ténye stb.), a nemzetbiztonsági személyes adat, a honvédelmi személyes adat (pld. az önkéntes tartalékos katonai szolgálati jogviszony fennállásának a ténye stb.)

3.5. Speciális Különleges Személyes Adat:

3.5.1. Egészségügyi Személyes Adat:

„Egy természetes személy testi vagy szellemi egészségi állapotára vonatkozó személyes adat, ideértve a természetes személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan adatot is, amely információt hordoz a természetes személy egészségi állapotáról” (Infotv. 3 § 3c.) pont.)

3.5.2. Genetikai Személyes Adat:

„Egy természetes személy örökölt vagy szerzett genetikai jellemzőire vonatkozó minden olyan személyes adat, amely az adott személy fiziológiájára vagy egészségi állapotára vonatkozó egyedi információt hordoz, és amely elsősorban az adott természetes személyből vett biológiai minta elemzéséből ered.” (Infotv. 3 § 3a.) pont)

3.5.3. Biometrikus Személyes Adat:

„Egy természetes személy fizikai, fiziológiai vagy viselkedési jellemzőire vonatkozó olyan, sajátos technikai eljárásokkal nyert személyes adat, amely lehetővé teszi vagy megerősíti a természetes személy egyedi azonosítását, mint például az arckép vagy a daktiloszkópiái adat” (Infotv. 3 § 3b.) pont)

Ilyen adat lehet még pld. az íriszkép, és a beszédhang is.

3.5.4. Bűnügyi Személyes Adat:

„A büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat.” (Infotv. 3 § 4.) pont)

3.5.5. Nemzetbiztonsági Személyes Adat:

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995 évi CXXV. törvény hatálya alá tartozó adatkezelésekkel kapcsolatos Személyes Adat.

3.5.6. Honvédelmi személyes adat:

A honvédelemmel kapcsolatos törvények (pld. a honvédek jogállásáról szóló 2012 évi törvény) hatálya alá tartozó adatkezelések által érintett Személyes Adat.

3.6. A Személyes Adatok körén belül, az adatok fenti csoportjai (általános-, különleges-, és azon belül speciális adatok) kialakításának oka az, hogy a **különleges-, s azon belül a speciális adatok fokozottabb (azaz magasabb szintű) védelemre** szorulnak, azon adatoknál, amelyek az általános adatok csoportjába tartoznak.

II. FEJEZET

AZ ADATVÉDELMI FORMÁI

1.

A SZEMÉLYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ADATOK VÉDELME

1.1. A Személyekhez Kapcsolódó Adatok védelme, a Személyes Adatokra, valamint a Szervezeti Adatokra terjed ki.

1.2. A Személyekhez Kapcsolódó Adatok védelme, a személy, személyiségvédelmén keresztül, közvetetten (továbbiakban: **Közvetett Adatvédelem**) valósul meg. A Személyes Adatok azonban - a Közvetett Adatvédelmen túl - az adatra koncentráltan, konkrét adatvédelmi jogszabály alapján, közvetlenül (továbbiakban: **Közvetlen Adatvédelem**) is oltalomban részesülnek.

1.3. A Személyes Adatok körében, a Közvetlen-, valamint a Közvetett Adatvédelem egymás mellett, párhuzamosan áll fenn, s egymás vonatkozásában, a speciális védelem-, illetve az általános védelem viszonylatában léteznek. A természetes személyek – a szükséges mérlegelések elvégzése után – mindenkor maguk dönthetnek arról, hogy sérelmük esetén, fellépésüket-, igényeiket, melyik védelemre kívánják alapozni.

2.

A KÖZVETETT ADATVÉDELMI ELMÉLETE

Közvetett Adatvédelem esetében, a Személyekhez Kapcsolódó Adatok jogi védelmének a forrását a 2013 évi V. törvény (továbbiakban: **Ptk**) és annak a személyiség védelmére vonatkozó rendelkezései (lásd a Ptk 2:42 - 2:54 §-it) alkotják. E rendelkezések szabályozási tárgyukat illetően - eltérő szabályozás mellett ugyan - de egyaránt érintik mind a természetes személyeket, mind pedig a jogi személyeket, illetve a jogi személyiség nélküli szervezeteket. Ezen általános személyiség védelem részben arra az elvre épül, hogy mindenki köteles tiszteletben tartani mások személyét, s azon keresztül annak adatait. Részben pedig arra, hogy tartózkodni kell minden olyan magatartástól, amely másokat személyiségükben sért. E védelem ún. abszolút szerkezetű jogviszony formájában jelenik meg, amely jogviszony a sérelemkeltés (pld. jogosulatlanul kép-, és hangfelvétel készítése, a titok jogosulatlan nyilvánosságra hozatala stb.) folytán válik relatívvá, és hoz létre helytállási (pld. kártérítési) kötelezettséget a sérelemnek az okozója terhére.

3.

A KÖZVETLEN ADATVÉDELMI ELMÉLETE

3.1. A Közvetlen Adatvédelem alapjául, az emberi méltóságból, mint alkotmányos alapjogból levezetett, **információs önrendelkezési jog** szolgál, amelynek a lényege, hogy **az ember, mindenkor maga dönt Személyes Adatainak a sorsáról.**

3.2. Az előbbi pontból következően:

- a **Közvetlen Adatvédelem, csak és kizárólagosan a természetes személyeket** (továbbiakban: **Érintett, vagy Érintettek**) **illeti meg**, mivel emberi méltósággal, csak a természetes személyek (azaz az emberek) rendelkeznek.
- a **Közvetlen Adatvédelemnek a tárgyát, a Személyes Adatok képezik.** A védelem egységes, ezért az oltalom szempontjából irreleváns, hogy egy adott személyes adat, a Személyes Adatoknak fentebb ismertetett melyik csoportjába sorolható be.

3.3. A **Közvetlen Adatvédelem** - mivel döntést csak élő ember tud hozni – az Érintettek körébe tartozók közül, **alapvetően, az élő embert illeti meg.** Cselekvőképességgel nem rendelkező élő emberek

(pld. a 14 év alatti gyermekek stb.) nevében, a Személyes Adatokkal kapcsolatos döntést, minden esetben a törvényes képviselőik hozzák meg. A Közvetlen Adatvédelem - az elhunytak kegyeleti jogának a megőrzése érdekében – kivételesen és időben-, valamint tartalmilag korlátozottan, az erre feljogosítottak (alapvetően a jogutódok (örökösök)) fellépése útján biztosítja az elhunyt személyek Személyes Adatainak a védelmét is. Vonatkozásukban a szükséges döntést, minden esetben, az arra feljogosítottak - alapvetően a jogutódok (örökösök) - hozzák meg.

3.4. Az információs önrendelkezési jog sajátosságai a következők:

- alanya: az élő ember (kivételesen az elhunyt ember)
- tárgya: a Személyes Adattal való rendelkezés
- tartalma: mindenkor döntésnek a meghozatala:
 - a Személyes Adatok rendelkezésre bocsátásáról,
 - a rendelkezésre bocsátás jogszerű visszavonásáról,
 - az adatkezelés ellenőrzésének az igénybevételéről,
 - az ellenőrzés során feltártak tudomásul vételéről,
 - az ellenőrzés eredménye alapján, a szükséges intézkedések megtételéről,
 - a jogorvoslat igénybevételéről.
- gyakorolhatóságának formája: csak személyesen gyakorolható, képviseletnek - jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - nincs helye.
- gyakorolhatóságának módja: gyakorolása nem vezethet joggal való visszaélésre.
- személyes gyakorolhatóságának az ideje: személyesen mindaddig gyakorolható, ameddig az Érintett él és cselekvőképessége valamilyen formában fennáll.
- képviselő általi gyakorolhatóságának ideje:
 - az élő Érintett cselekvőképtelenségének az időtartamához igazodik.
 - az elhunyt Érintett esetében, az Érintett halálát követő 5 év.

3.5. A Közvetlen Adatvédelmet, a Személyes Adat és az Érintett közötti közvetlen-, illetve közvetett kapcsolatnak (továbbiakban: **Kapcsolat) a fennállása teremti meg.** Vagyis a Kapcsolat alapján lehet eldönteni, hogy egy adott személyes adat, oltalom alatt áll-e vagy sem. Kapcsolat hiányában ugyanis, az adott személyes adat, személyes jellege ellenére sem minősül oltalmazott személyes adatnak. **A védelmet tehát a Kapcsolat létrejötte állítja be és annak végleges megszűnése szünteti meg.** Ezért mindenkor fontos annak a tisztázása, hogy a Kapcsolat mikor minősül létrejöttnek, valamint, hogy az fennáll-e vagy sem, illetve ha már nem áll fenn, akkor annak a megszűnése végleges-e, vagy csak átmeneti. Átmenetinek akkor minősül a Kapcsolatnak a megszűnése, ha az visszaállítható, véglegesnek pedig akkor, ha a visszaállíthatósága örökre megszűnt.

3.6. A Kapcsolatnak a fennállása, az Érintett azonosíthatóságának az alapján állapítható meg. Az Érintett akkor minősül azonosíthatónak, ha különálló identitása már felismerhető, de személye még nem ismert, azaz amikor már elég információ áll rendelkezésre ahhoz, hogy egyéni léte látható legyen. Azonosítottnak pedig akkor, minősül, amikor már elég információ áll rendelkezésre ahhoz is, hogy személye felismerhető-, vagy a vele való Kapcsolat létrehozható lesz. **A Kapcsolat tehát addig tart, amíg az Érintett azonosíthatóságának a ténye megállapítható.**

3.7. A Közvetlen Adatvédelem által biztosított oltalom nem korlátlan. Ugyanis a védelemmel összefüggő okból, a Személyes Adatoknak a szabad áramlása nem korlátozható és nem tiltható meg.

3.8. Az oltalom a gyakorlatban, a jogszerű, az adatbiztonságot figyelembe vevő, és azt maximálisan biztosító adatkezelésen (továbbiakban: **Adatkezelés**) keresztül valósul meg. Mégpedig akként, hogy a Közvetlen Adatvédelem egyrészt az Érintetteket az Adatkezeléssel kapcsolatban, különféle jogokkal ruházta fel, másrészt pedig azzal, hogy megteremt az Adatkezelésnek a hatóság általi ellenőrizhetőségét, valamint a szabálytalan Adatkezelésért való helytállásnak a kötelezettségét.

3.9. Az Adatkezelés biztosítja egyben az oltalom különböző szintjeinek az érvényesülését is. Lényegében azzal, hogy a Különleges Személyes Adatoknak a kezelése alapvetően **tilos**, és csak kivételes esetben van lehetőség a kezelésükre.

III. FEJEZET

AZ ADATKEZELÉS ELMÉLETE

1.

AZ ADATKEZELÉS

1.1. Az Adatkezelés alatt, a Személyes Adatokkal való **bármely műveletnek, vagy műveletek összességének az elvégzését kell érteni.**

1.2. A műveletek köre szintén felleltározhatatlan, ezért az alábbiakban, csak példa jelleggel említek meg néhány un. adatkezelési műveletet. Ezek a rögzítés, rendszerezés, tárolás, megváltoztatás, felhasználás, lekérdezés, továbbítás, nyilvánosságra hozás, összehangolás, összekapcsolás, zárolás, törlés, megsemmisítés, további felhasználás megakadályozása, fénykép, hang és képfelvétel készítése és érzékelése, fizikai jellemzők rögzítése, gyűjtés, tagolás, átalakítás, betekintés, közlés, terjesztés, korlátozás, az adatokhoz való pusztá hozzáférés stb.

1.3. A műveletek az adatkezelő (továbbiakban: **Adatkezelő**) által nem automatizált módon-, vagy automatizáltan (pld. számítógéppel megvalósított adatfeldolgozás útján) is elvégezhetők.

2.

AZ ADATKEZELŐ

2.1. Adatkezelő az a természetes, vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet, aki az **Adatkezelésének a célját meghatározza, az Adatkezeléssel kapcsolatos egyéb érdemi döntéseket meghozza, és a meghozott döntéseket végrehajtja.**

2.2. Az adatfeldolgozás (továbbiakban: **Adatfeldolgozás**) nem más, mint az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatoknak a végrehajtása (pld. a számítógépen egy adatállománynak a kereséshez való lefuttatása), ezért az **Adatfeldolgozás az Adatkezelés elválaszthatatlan nevesített részének minősül.** Az Adatfeldolgozást elvégezheti maga az Adatkezelő is, vagy annak elvégzéséhez - un. technikai segédként – harmadik személynek, mint adatfeldolgozónak a közreműködését veheti igénybe.

2.3. Az adatfeldolgozó – amennyiben az Adatfeldolgozást nem az Adatkezelő maga végzi - az, az Adatkezelőtől elkülönülő természetes-, vagy jogi személy-, illetve jogi személyiség nélküli szervezet (továbbiakban: **Adatfeldolgozó**), aki az Adatkezelővel létrejövő kapcsolata (megbízás, vállalkozás stb.) keretében, az Adatkezelő utasításai szerint, az Adatkezelő által meghozott érdemi döntéseket technikailag végrehajtja.

3.

AZ ÉRDEMI DÖNTÉS

Érdemi döntés minden olyan döntés, amelyet az Adatkezelő az Adatkezelés lényegét illetően meghoz. Ennek megfelelően, érdemi döntésnek minősülnek - többek között – az alábbiak:

- az Adatkezelés elrendelése,

- az Adatkezelés céljának, jogalapjának és időtartamának a meghatározása,
- az alkalmazott adatkezelési műveleteknek a megválasztása,
- az Adatkezeléshez alkalmazott eszközöknek a kiválasztása,
- az adatok megismerésére jogosultak körének meghatározása,
- az adat továbbításának elrendelése,
- a biztonsági intézkedések meghozatala,
- az Érintettek tájékoztatására vonatkozó kötelezettség teljesítése,
- az Adatfeldolgozó igénybevételenek az eldöntése és az Adatfeldolgozó kiválasztása.

4.

CÉL ÉS JOGCÍM

4.1. Minden egyes Adatkezelést, egy **előre meghatározott adatkezelési célhoz kell kötni**. Ezért a cél megváltozása esetén, minden esetben **egy új Adatkezelés jön létre**. Ezen új Adatkezelés viszont csak akkor lesz jogszerű, ha a megváltozott cél és az ahhoz szükséges jogalapot biztosító jogcím, még a változás előtt, szintén előre meghatározásra kerül, és a jogalap feltételei is fennállnak.

4.2. A jogcím biztosítja azt a jogalapot, amelyre az adott személyes adatnak a kezelése jogszerűen építhető.

4.3. Jogcímek:

- az Érintettnek az Adatkezeléshez való hozzájárulása.
- az Adatkezelésre a szerződés teljesítése érdekében van szükség.
- az Adatkezelésre jogi kötelezettség teljesítése miatt van szükség.
- az Adatkezelésre létfontosságú érdek védelme miatt van szükség.
- az Adatkezelésre közérdekű feladat végrehajtási miatt van szükség.
- az Adatkezelésre jogos érdek érvényesítésére van szükség.

4.4. A hivatkozott jogcímek egy adott személyes adat tekintetében, egymás mellett-, és egymást követően is fennállhatnak. Ezért előfordulhat, hogy egy adott időpontban, egy adott személyes adatnak a kezelését több jogcím is alátámaszthatja, s így az adott adat, adott időpontban való kezelése, több jogalappal is bírhat.

4.5. A jogcímek alapján, az adatkezelések két nagy csoportba sorolhatók. Megkülönböztetünk hozzájáruláson alapuló adatkezelésen (továbbiakban: **Hozzájáruláson Alapuló Adatkezelés**)-, és kötelező adatkezelésen (továbbiakban: **Kötelező Adatkezelés**) alapuló Adatkezelést.

4.6. A Hozzájáruláson Alapuló Adatkezelésnek a jogszerűségét az Érintett hozzájárulásának a rendelkezésre állása biztosítja. A Kötelező Adatkezelés jogalapját törvényi-, vagy pedig önkormányzati rendeleti felhatalmazás teremti meg.

5.

HOZZÁJÁRULÁSON ALAPULÓ ADATKEZELÉS

5.1. A hozzájárulás az adatok kezeléséhez való önkéntes, félreérthetetlenül, érthetően és világosan kinyilvánított kifejezett akaratnyilatkozat (beleegyezés).

5.2. Az Érintett kifejezett hozzájáruló akaratnyilatkozatán túl, hozzájárulásnak minősül az is, ha az Érintett – amennyiben az Adatkezelő honlappal rendelkezik - az Adatkezelő honlapjának megtekintése során, bejelöl egy erre vonatkozó négyzetet, vagy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások igénybevétele során, erre vonatkozó technikai beállításokat hajt végre. Hozzájárulásnak

minősül még az Érintett által megtett bármely egyéb olyan nyilatkozat, vagy tanúsított cselekedet is, amely az adott összefüggésben az Érintett hozzájárulását személyes adatainak tervezett kezeléséhez egyértelműen jelzi. A hallgatás, az előre bejelölt négyzet vagy a nem cselekvés tehát nem minősül hozzájárulásnak.

5.3. A hozzájárulás megadható szóban, írásban és ráutaló magatartással, valamint az összes szükséges adatnak a kezelésére egyben, vagy adatonként külön – külön, továbbá több adatkezelési műveletre együtt, vagy az egyes adatkezelési műveletekre külön - külön. Eltérő nyilatkozat hiányában, a hozzájárulás az ugyanazon cél vagy célok érdekében végzett összes adatkezelési tevékenységre kiterjed. Ha az Adatkezelés egyszerre több célt szolgál, akkor a hozzájárulást az összes adatkezelési célra vonatkozóan is meg kell adni, illetve be kell szerezni.

5.4. Ha az Érintett hozzájárulását olyan írásbeli nyilatkozat keretében kívánja megadni, amely más ügyekre is vonatkozik (pld. szerződéskötés), akkor – annak megtételét megelőzően - az Érintett részére a hozzájárulás iránti kérelmet ezektől a más ügyektől egyértelműen megkülönböztethető módon kell előadni, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világos és egyszerű nyelvezettel. Az Érintett hozzájárulását tartalmazó ilyen nyilatkozatnak bármely olyan része, amely sérti a jogszabályokat joghatással nem bír.

5.5. A hozzájárulás megadásának megtagadása miatt az Érintettet nem érheti hátrány. Ezért nem lehet pld. a szerződés megkötését, illetve teljesítését olyan Személyes Adatoknak a megadásához kötni, amelyek nem szükségesek a szerződésnek a megkötéséhez, illetve annak a teljesítéséhez. A hozzájárulásnak a megadása miatt, az Érintett előnyben nem részesíthető.

5.6. A megadott hozzájárulás bármikor visszavonható, mégpedig, ugyanolyan módon, ahogy arra a megadás során sor került. Ezért a hozzájárulás visszavonását ugyanolyan egyszerű módon kell lehetővé tenni, mint annak a megadását.

5.7. A hozzájárulás visszavonása nem teszi jogellenessé a hozzájárulás fennállásának időtartama alatti Adatkezelést.

5.8. Ha a személyes adat felvételére az Érintett hozzájárulásával került sor, akkor a felvett adatok - eltérő jogszabályi rendelkezésének hiányában - jogi kötelezettség teljesítése céljából, további külön hozzájárulás nélkül-, valamint az Érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelhetők.

5.9. A hozzájárulás megadásának hitelt érdemlő bizonyítása az Adatkezelőt terheli.

6.

KÖTELEZŐ ADATKEZELÉS

6.1. A Kötelező Adatkezelés az Érintett hozzájárulásától független, mivel ebben az esetben, az Adatkezelést, jogszabály írja elő és határozza meg.

6.2. A Kötelező Adatkezelésen alapuló Adatkezelés esetén, a kezelhető adatok körére, az Adatkezelés céljára, az adatok tárolásának időtartamára, továbbá a címzettek, az alapul szolgáló jogszabályok rendelkezései az irányadók.

6.3. Amennyiben a jogszabály, a Kötelező Adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát konkrétan nem határozza meg, akkor az Adatkezelés megkezdésétől legalább három évente, felül kell vizsgálni azt, hogy az Adatkezelés az adatkezelés céljának megvalósulásához a továbbiakban szükséges-e. Amennyiben nem, akkor az Adatkezelést abba kell hagyni. A felülvizsgá-

latnak az elvégzését és eredményét dokumentálni kell. A dokumentációt a felülvizsgálat elvégzését követő tíz évig meg kell őrizni és a felhívásra az adatvédelmi hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

7.

AZ ADATKEZELÉS VÉGZÉSE

7.1. Az Adatkezelést minden esetben az alábbi alapelveknek megfelelően kell végrehajtani:

- a jogszerűség, a tisztességes eljárás, és az átláthatóság elve - ez azt jelenti, hogy az Adatkezelést jogszerűen és tisztességesen, valamint az Érintett számára átlátható módon kell végezni.
- a célhoz kötöttség elve - ez azt jelenti, hogy a Személyes Adatoknak a gyűjtése csak meghatározott-, egyértelmű-, és jogszerű célból történhet, illetve, hogy a Személyes Adatok nem kezelhetők ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon. Nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek - megfelelő technikai és szervezési intézkedések megtétele mellett - a közérdekű archiválás céljából, a tudományos és történelmi kutatási célból, vagy statisztikai célból történő további adatkezelés.
- az adattakarékosság elve – ez azt jelenti, hogy csak a ténylegesen szükséges Személyes Adatok kezelhetők.
- a pontosság elve - ez azt jelenti, hogy az Adatkezelésnek pontosnak és naprakésznek kell lennie.
- a korlátozott tárolhatóság elve - ez azt jelenti, hogy a Személyes Adatok csak a kezelése céljának az eléréséhez szükséges ideig kezelhetők. Az adatok ennél hosszabb ideig történő kezelésére csak akkor kerülhet sor, amennyiben a kezelésre – megfelelő technikai és szervezési intézkedések megtétele mellett - közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül sor.
- az integritás és bizalmas jelleg elve – ez azt jelenti, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítani kell a Személyes Adatok megfelelő biztonságát, ideértve az adatoknak a jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmét is.
- az elszámoltathatóság elve – ez azt jelenti, hogy az Adatkezelő köteles helytállni az Adatkezelés szabályszerűségéért, s annak keretében az alapelveknek a betartásáért, az Érintetteket megillető jogoknak az érvényre jutásáért, valamint, hogy az Adatkezelőt terheli, az adatkezelésre való alkalmasságának és megfelelőségének a bizonyítása.
- a harmadik országba kezelésre továbbított adatok kezelésének az elve – ez azt jelenti, hogy ilyen adatkezelésre - a jogszabályok rendelkezéseinek betartása mellett - csak abban az esetben kerülhet sor, ha a harmadik országbeli Adatkezelő illetve a harmadik országbeli Adatfeldolgozó megfelel a jogszabályokban rögzítetteknek, illetve az előírt különleges feltételeknek.

7.2. Az Adatkezelésért az Érintett-, illetve a hatóság irányában, az Adatkezelő felel, még akkor is, ha:

- az adatokhoz való tényleges hozzáférése nem következett be.
- az adatok feldolgozását Adatfeldolgozóra bízta illetve bízta.
- az érdemi döntéseket más Adatkezelőkkel együtt hozta illetve hozza meg.

7.3. A hivatkozott felelősség alapján, az Adatkezelővel szemben a hatóság által bírság szabható ki, és az Érintett károsodása esetén, az Érintett részéről kártérítési igény is érvényesíthető. Az Adatfeldolgozó mindaddig, amíg a technikai végrehajtás kereteit nem lépi túl, (azaz betartja az Adatfeldolgozóra vonatkozó előírásokat, és az Adatkezelő jogszerű utasításait) az Érintettek-, illetve a hatóság irányában, az Adatkezelő által rábízott Adatfeldolgozásért nem felel.

8.

A KÜLÖNLEGES ADATOK KEZELÉSE

8.1. A Különleges személyes adatok kezelése alapvetően tilos, ezért arra csak akkor kerülhet sor, ha:

- az Érintett kifejezett hozzájárulását adta az említett személyes adatok egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez, kivéve, ha a tilalom - a jogszabály szerint - nem oldható fel a hozzájárulásnak a megadásával.
- az Adatkezelés az Adatkezelőnek vagy az Érintettnek a foglalkoztatást, valamint a szociális biztonságot és szociális védelmet szabályozó jogi előírásokból fakadó kötelezettségei teljesítése, és konkrét jogai gyakorlása érdekében szükséges.
- az Adatkezelés az Érintett vagy más természetes személy létfontosságú érdekeinek védelméhez szükséges, ha az Érintett fizikai vagy jogi cselekvőképtelensége folytán nem képes a hozzájárulását megadni.
- az Adatkezelés olyan személyes adatra vonatkozik, amelyet az Érintett kifejezetten nyilvánosságra hozott.
- az Adatkezelés jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges,
- szakmai-, illetve jogszabályi titoktartási kötelezettség fennállás mellett, az Adatkezelés megelőző egészségügyi vagy munkahelyi egészségügyi célból, a munkavállaló munkavégzési képességének felmérése, orvosi diagnózis felállítása, egészségügyi vagy szociális ellátás, vagy kezelés nyújtása, illetve egészségügyi vagy szociális rendszerek és szolgáltatások irányítása érdekében szükséges.
- az Adatkezelés a népegészségügy területét érintő olyan közérdekből szükséges, mint például a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel (pld. járvány stb.) szembeni védelem, vagy az egészségügyi ellátás,
- az Adatkezelés a közérdekű archiválás, tudományos és történelmi, kutatási-, vagy statisztikai célból szükséges.

8.2. Az ágazati jogszabályok, további lehetőségeket biztosíthatnak a különleges adatoknak a kezelésére.

IV. FEJEZET **BEFEJEZÉS**

Az Adatkezelésre vonatkozó jogforrásokat, és azok legfontosabb rendelkezését - közöttük az Érintetteket megillető jogokat - a „*Közvetlen Adatvédelem jogi szabályozása*” című tájékoztatómban ismertetem.

Kecskemét, 2022 július hó 15.

Dr. Bende Tibor
egyéni ügyvéd